

2017

Tuesday, 10th October

10.00 a.m. to 1.00 p.m.

UE01CBD203 – Contemporary India and Education

કુલ ગુણ: ૭૦

સુચના: *પ્રશ્નપત્રમાં કુલ ૮ આઠ પ્રશ્નો છે. બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

*જમણી બાજુના માર્ક્સ પ્રશ્નના કુલ ગુણ દર્શાવે છે.

પ્રશ્ન: ૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ચારપ્રશ્નોના ઉત્તરો ટૂંકમાં લખો.

(૦૮)

૧. કોઈએક પ્રાશ્નત્વ ચિંતકે આપેલી કેળવણીની વ્યાખ્યા સ્પષ્ટ કરો.
૨. ભારતીય બંધારણમાં સમાવિષ્ટ મૂલ્યો જણાવો.
૩. 'ભારતીય બંધારણમાં આમુખ સવિશેષ મહત્વ ધરાવે છે.' - વિધાન સ્પષ્ટ કરો.
૪. સર્વ શિક્ષા અભિયાનની ટૂંકમાં માહિતી આપો.
૫. કોઠારી શિક્ષણપંચની ઉદ્યોગીકરણના સંદર્ભે થયેલ કોઈપણ બે ભલામણો જણાવો.

પ્રશ્ન: ૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો મુદ્દાસર ઉત્તર આપો.

(૧૦)

૧. 'કોઈપણ નાગરિકને શિક્ષણ મેળવવાનો હક છે.' - વિધાનની ચર્ચા નીચેના મુદ્દાઓને ધ્યાનમાં રાખીને કરો.
  - શિક્ષણ વિધેયક
  - વિધેયકની જોગવાઈઓ
૨. 'કેળવણી જન્મથી મૃત્યુપર્યંત ચાલતી પ્રક્રિયા છે.' - વિધાનની ચર્ચા નીચેના મુદ્દાઓને ધ્યાનમાં રાખીને કરો.
  - ઔપચારિક કેળવણી: લક્ષણો, મર્યાદા.
  - અવૈધિક કેળવણી: લક્ષણો, આવશ્યકતા.

પ્રશ્ન: ૩ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

(૦૯)

૧. મધ્યાહન ભોજન યોજનાની વિસ્તૃત સમજ આપો.
૨. ભારતીય નાગરિકોની ફરજો જણાવો.
૩. ભારતીય અર્થતંત્રમાં ઉદારીકરણના સંદર્ભમાં રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ - ૧૯૮૬માં થયેલ ભલામણો જણાવો.
૪. 'કેળવણી ત્રિધ્રુવી પ્રક્રિયા છે.' - સમજાવો

પ્રશ્ન: ૪ કોઈપણ બે ટૂંકનોંધ લખો.

(૦૮)

૧. અનૌપચારિક કેળવણીની લાક્ષણિકતાઓ.
૨. ભારતીય નાગરિકના હક્કો.
૩. રાષ્ટ્રીય જ્ઞાનમંડળ.

પ્રશ્ન: ૫ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો.

(૦૮)

૧. ગાંધીજીના મતે પાયાનું શિક્ષણ કોને ગણી શકાય?
૨. અનુસૂચિત જાતિની શૈક્ષણિક સમસ્યાઓ રજૂ કરો.